

بیمه آسیایی، بیمه اروپایی

این امر به سرعت در ژاپن عملی شد و تکنولوژی جای نیروی انسانی را گرفت. نتیجه این امر، افت سهم نیروی کار از بیمه در این کشور است.

اسپانیا

صنعت بیمه در کشور اسپانیا سه نوع فعالیت تفکیکی را بین انواع بیمه‌های زندگی، بیمه‌های غیرزندگی و نوعی از بیمه که بر هر دو روش اشراف دارد و دامنه فعالیت آن بر هر دو حوزه مسلط است، شامل می‌شود. البته حوزه‌های عمومی از نوع اخیر بیشترین میزان شرکت‌های بیمه را در این کشور به خود اختصاص داده‌اند. در بخش بیمه‌های غیرزندگی، انواع فعالیت‌های تجاری و تولیدی در اقسام بیمه‌های اتومبیل، حوادث پُرخطر و بیمه سلامت ارائه می‌شوند. بیمه‌های خارجی فعال در این کشور، درصد قابل توجهی از صنعت بیمه اسپانیا را در بر می‌گیرند، به طوری که حدود ۳۰ درصد از کل سرمایه خارجی این کشور به بیمه‌های فعال خارجی اختصاص دارد. این خاصیت اقتصادهای آزاد دنیا است و به همین دلیل، اسپانیا میزان بیش از ۴۰۰ بیمه‌گر اروپایی و در حدود ۵۰ شعبه بیمه خارجی است. آزادی تحرک بین‌المللی بیمه‌گران در اتحادیه اروپا منجر به تبادلات مناسبی در صنعت بیمه کشورهای عضو اتحادیه شده است که البته این همبستگی‌ها در کنار تمام محاسنی که دارند، در شرایط خاص همچون بحران‌های مالی به فاجعه‌ای تمام عیار منتهی می‌شوند. به هم پیوستگی بازارهای مالی و تلاخلات بیمه‌ای ایالات متحد و اروپا باعث شد بحران مالی آمریکا پایه‌های اقتصادی اروپا را نیز به لرزه اندازد، اما این به معنای نادیده گرفتن اثرات مثبت ناشی از رقابت شرکت‌های بیمه در شرایط آزادی ورود و خروج بین‌المللی این شرکت‌ها نیست.

چین

صنعت بیمه در چین در حرکتی آرام، از صنعتی ناپیدا و با حجمی ناچیز از اقتصاد ملی به صنعتی بزرگ، آزاد و با پتانسیل بالا تبدیل شده است. این امر با گرایش عمومی مردم و رشد تقاضای بیمه در این کشور که جمعیتی بالغ بر یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نفر را شامل می‌شود و همچنین با پیشنهادات دولت در راستای اصلاح ساختار بازار در سال ۱۹۸۰ عملی شد. در طرف عرضه، بازار بیمه چین با روندی افزایشی در تعداد بیمه‌گران و سازمان‌های بیمه‌ای در خلال این سال‌ها مواجه بوده است که به تدریج با رفع انحصارات بازار بیمه به سمت بیمه‌گری خصوصی حرکت کرده‌اند. علیرغم تقویت روند رقابتی موجود از طریق حضور بخش خصوصی در صنعت بیمه، همچنان نوعی انحصار در فروش خدمات بیمه‌ای و سیاست‌گذاری در عرصه بیمه را در این کشور شاهد هستیم، هر چند این میزان ملاخلات به نسبت گذشته بسیار کاهش یافته‌اند. ■

یادگیری بین‌المللی در زمینه صنعت بیمه، توصیه «اقتصاد ایران» به مسؤولان است.

بهداشتی کشور ژاپن منجر شده است. موضوع دیگری که با توجه به موقعیت جغرافیایی ژاپن حایز اهمیت است، تأثیری است که گرم شدن زمین بر وقوع و تشدید بلایای طبیعی در آینده و افزایش هزینه‌های بیمه‌های مرتبط با این حوادث بر جای خواهد گذاشت. در این شرایط، شرکت‌های بیمه غیرزندگی در این کشور باید ریسک بالایی را برای بیمه حوادث طبیعی تقبل کنند که این ریسک منجر به کاهش بازاریابی برای این نوع از بیمه‌ها و کاهش سهم آنها خواهد شد. مسأله دیگر، توسعه تکنولوژی اطلاعات است. بیمه‌گذار باید تکنولوژی‌های جدید را به کار برد که این تکنولوژی‌ها به کاهش هزینه‌های استخدام آپراتور شرکت‌ها می‌انجامد.

بازار بیمه ژاپن از سال ۱۹۹۰ میلادی در جریان آزاد سازی اقتصادی در این کشور به صورتی جلی در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی دستخوش تحول شد. با این حال، شرکت‌های بیمه در ژاپن طی سال‌های اخیر در مسیری نزولی در حال عقب گرد هستند. یکی از مهمترین عواملی که بر آینده صنعت بیمه در این کشور تأثیرگذار است، سن بالای جمعیت می‌باشد. با توجه به این شرایط، انتظار افزایش بازنشستگی‌ها و جذب منابع بازنشستگی و مستمری بگیری، دارای‌های مرتبط با بیمه‌های زندگی را به شدت کاهش خواهد داد. این امر بر مؤسسات حمایت از سالمندان تأثیرگذار است و به افزایش هزینه‌های درمانی و

صنعت بیمه در مسیر تکامل

رفع موانع، راه توسعه

بازار رهن ثانویه نه تنها کمکی به صنعت بیمه نمی‌کند، بلکه بحران‌های غیرقابل جبرانی را هم در این صنعت و هم در کل اقتصاد پدید خواهد آورد.

عملکرد بیمه در سال‌های اخیر

به طور کلی و با وجود تمام مشکلات حال حاضر صنعت بیمه، عملکرد این صنعت ستودنی است، چرا که بیمه تولیدی در کشور از رقم ۳۳ هزار و ۸۲۴ میلیارد ریال در سال ۸۶ به رقم ۴۰ هزار و ۵۶۱ میلیارد ریال در سال ۸۷ رسیده است. نکته دیگر آن که علیرغم نوسان و افت و خیزی که در بسیاری از صنایع شاهد آن هستیم، صنعت بیمه همچنان به روند رو به رشد خود ادامه داده، به طوری که بیمه تولیدی در پایان سال ۸۸ و در قیاس با سال ۸۷، با رشدی ۱۲/۷۴ درصدی به رقم تقریبی ۴۵ هزار و ۷۳۰ میلیارد ریال بالغ شده است. البته خسارات پرداختی هم از همین روال تبعیت کرده‌اند، به طوری که تا پایان سال ۸۶ رقم پرداختی به بیمه‌گذاران معادل ۲۰ هزار و ۸۲۳ میلیارد ریال بوده که این رقم در پایان سال ۸۷ به ۲۴ هزار و ۷۵۲ میلیارد ریال و در پایان سال ۸۸ به رقمی در حدود ۲۹ هزار و ۳۶۴ میلیارد ریال رسیده است. به طور قطع با از میان برداشتن مشکلات و قوانین دست و پاگیر مربوط به بیمه و تسهیل شرایط رقابتی در بازار، صنعت بیمه به رشد بسیاری دست خواهد یافت که این امر به رونق اقتصادی کشور منجر می‌شود.

اگر بگوئیم آزاد سازی تعرفه‌ها که در سال گذشته به وقوع پیوست، مهمترین اتفاق صنعت بیمه بوده، بی‌راه نگفته‌ایم. تا قبل از این اقدام، نظام بیمه‌ای کشور به صورت کنترل شده، اداره می‌شد و همواره یک نرخ دستوری به عنوان کف قیمت از سوی بیمه مرکزی اعلام می‌شد که با توجه به آن، فروش بیمه‌نامه با قیمتی پایین‌تر از نرخ مصوب بیمه مرکزی ممنوع بود. به طور قطع، آزاد سازی، اقدامی مثبت و تأثیرگذار جهت حرکت به سوی بهره‌مندی از صنعتی رقابتی است. آزاد سازی تعرفه در بسیاری از کشورها مدت زمان مدیدی است که صورت گرفته و به رشد توسعه صنعت بیمه در این کشورها منجر شده است.

البته نباید ناکارآمدی بازار سرمایه که دلیل اصلی شکل نگرفتن بازار رهن ثانویه در کشور به شمار می‌رود و ضرورت توسعه این بازار را از یاد برد. مهمترین چالشی که از فقدان بازار ثانویه به وجود می‌آید، عدم توسعه سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌گذار در این بازار است. نتیجه آن که شرکت‌های بیمه، سرمایه‌گذاری‌های خود را محدود به سرمایه‌گذاری در بانک‌ها - آن هم با نرخ‌های اندک دستوری موجود - می‌کنند. علاوه بر اقدام مثبت آزاد سازی تعرفه‌ها در سال گذشته، تأسیس بازار رهن ثانویه می‌تواند روند رو به توسعه صنعت بیمه را در کشور تا حدود زیادی تداوم بخشد. البته فراموش نکنیم که در صورت عدم ترمیم زیرساخت‌های نامتعارف بازار کنونی سرمایه، تأسیس